

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2201/2021
27.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., којег заступа законски заступник - отац ББ из ..., а чији је пуномоћник Мила Симић адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Дејан Синадиновић адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 458/20 од 01.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 27.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 458/20 од 01.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П2 597/2018 од 02.09.2020. године, ставом првим изреке, одлучено је да ће отац ББ из ... самостално вршити родитељско право над малолетним АА, рођеним ...2014. године у ..., с`тим што ће пребивалиште детета бити исто као и пребивалиште оца. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да за издржавање малолетног сина АА плаћа месечно 4.000,00 динара почев од 12.12.2017. године па убудуће док за то постоје законски услови, сваког првог а најкасније до петог у месецу за текући месец, на текући рачун законског заступника малолетног тужиоца, отац ББ из ..., који има отворен код Банке ..., број рачуна Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа тужене са малолетним сином АА, тако што ће дете проводити са мајком сваки други викенд од петка у 13 часова до недеље у 18 часова, 10 дана зимског и 20 дана летњег распуста, наизменично рођендане у породици оца и мајке и дан мајчине крсне славе, с`тим што ће тужена преузимати малолетно дете у ... а отац долазити по њега у ... и враћати га у Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 458/20 од 01.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Краљеву П2 597/18 од 02.09.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка поводом изјављене жалбе.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези члана 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд није погрешно применио нити је пропустио да примени неку процесну одредбу, а што је утицало или могло утицати на правилност одлуке о жалби, због чега нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из става 1. наведеног члана учињеној у другостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дете рођено ...2014. године у ванбрачној заједници тужене и ББ, која је трајала од 2012. године до јула 2017. године. Тужена је ову заједницу напустила и са собом повела тужиоца, преселивши се у ... где је убрзо засновала другу ванбрачну заједницу. Тужилац је до половине новембра 2017. године повремено одржавао личне односе са оцем, који је долазио у ... или је дете доводио у ... где је тада живео. Тужена је ...11.2017. године предала тужиоца оцу, уз договор да он буде код њега до очевог рођендана ..12.2017. године, али је тужилац и након тога наставио да живи са оцем. У почетку тужилац је живео у кући очевих родитеља у ..., а од априла 2018. године живи у ... где је његов отац засновао прво ванбрачну заједницу а затим и закључио брак са сестром бившег другог ванбрачног партнера тужене. Стамбени услови у којима тужилац живи у потпуности подмирују његове основне потребе. Тужилац је адаптиран на социјално окружење у којем живи, прихваћен је од садашње очеве супруге и њене примарне породице а остварио је и добар однос са маћехиним сином. У комуникацији са маћехом тужилац је опуштен и отворен, а и она је прихватила тужиоца и брине се о њему. Тужиочев отац је возач камиона у међународном транспорту и одсутан је од куће 15 до 20 дана месечно. За то време о тужиоцу се брине маћеха, оно време које тужилац не проводи у вртићу. Отац тужиоца зарађује месечно између 100.000,00 и 110.000,00 динара, од чега му се мањи део (30.000,00 динара) уплаћује на рачун а остатак у готовом новцу. Друга ванбрачна заједница, коју је тужена засновала по напуштању ванбрачне заједнице са тужиочевим оцем, такође је престала. Тужена сада живи са оцем у старијој закупуљеној кући у предграђу У кући, опремљеној неопходним намештајем, осећа се мирис влаге. Тужена је запослена и њена месечна зарада износи око 30.000,00 динара.

По мишљењу органа старатељства у ... (месно надлежног по пребивалишту тужиоца и детета) и органа старатељства у ... (месно надлежног по пребивалишту тужене), тужена има општу подобност за вршење родитељског права, али је квалитет њеног родитељства компромитован дозом пасивности и тромости у домену капацитета за стварне промене. Тужена је сагласна да би требало квалитативно изменити околности у којима живи, али не предузима иницијативу која би заиста унела праву промену у правцу стварања бољих услова за живот са дететом. Мотивација тужене за самостално вршење родитељског права није аутентична. Тужена није у могућности да детету обезбеди предвидиву будућност - засновала је ванбрачну заједницу у којој је извесно време организовала живот са дететом, та заједница је функционисала неколико месеци, а затим је организовала живот у заједници са оцем. Тужиочев отац је

функционалан у улози родитеља, о детету се добро бринуо непуне две године, има способност да препозна и задовољи његове потребе и поседује аутентичну родитељску мотивацију да се и убудуће брине о детету. Тужилац је од раздвајања родитеља имао турбулентнију животну организацију од просечног детета његовог узраста. Актуелно, успоставио је извесну стабилност и предвидивост, тако да је у његовом интересу да чува и гради успостављене везе у средини у којој живи са оцем, а свака другачија животна организација у овој фази повлачила би додатну анксиозност.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одлука о самосталном вршењу родитељског права коју доноси суд у складу са чланом 77. став 3. Породичног закона мора се заснивати искључиво на најбољем интересу детета, јер је то изричито прописано чланом 6. став 1. и чланом 266. став 1. тог закона. Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја.

У овом случају, најбољи интерес тужиоца нижестепени судови су, уз сарадњу са органом старатељства, видели у стабилности и сталности које детету пружа окружење и средина у којем оно сада живи и на коју се у потпуности адаптирао. Оба његова родитеља имају општу родитељску подобност, односно не постоје разлози због којих не би могли самостално вршити родитељско право. Међутим, узимајући у обзир животне прилике у којима дете живи и одраста већ две године исправна је процена да је у његовом најбољем интересу да отац убудуће самостално врши родитељско право. У наведеном временском периоду тужиочев отац се показао као добар родитељ који се успешно бринуо о сину, створивши му животну окружење у којем се дете на сваки начин осећа прихваћеним, а и само је особе које га окружују прихватило и са њима успоставило близак и емотиван однос. У таквој животној ситуацији, одвајање детета из такве средине, без обзира на општу родитељску подобност тужене и њену емотивну везаност за дете, не би повољно деловало на даљи раст и развој тужиоца.

У том контексту, по становишту Врховног касационог суда, нису основани ревизијски наводи да је дете поверено родитељу који је због природе свог посла одсутан од куће већи део месеца и који је отишао из града у који је тужилац рођен, да би у другом граду засновао ванбрачну заједницу, а затим закључио и брак. Одсуство тужиочевог оца није имало утицаја на одрастање детета од када живи са њим, нити је заснивање ванбрачне заједнице његовог оца на било који начин негативно утицало на дете. Напротив, у ситуацији када је та средина дете прихватила и створила му услове да се у истој осећа добро, чин пресељења сам по себи не може ићи у прилог ревиденту. При том, тужена занемарује да је и она са дететом напустила његов родни град и преселила се у исто место у којем тужилац сада живи, засновала нову ванбрачну заједницу која је трајала краће време. Стамбени услови, иако по правилу нису одлучујући фактор код одлучивања о вршењу родитељског права, ипак нису занемарљиви. Тужилац са оцем живи у добрим стамбеним условима. Услови у којима тужена живи са оцем су лошији, чега је и она свесна, али до сада није предузела ништа да те услове побољша. Управо у изостанку такве активности орган старатељства је проценио компромитованост родитељске функције тужене дозом „пасивности и тромости“.

О обавези тужене да издржава тужиоца и њеној висини нижестепени судови су одлучили применом члана 71, члана 154. став 1, члана 160. и члана 162. став 1. Породичног закона. Ревизија у погледу те одлуке не садржи ни један навод који би довео у сумњу њену правилност. Тужена ревизијом посебно не оспорава ни одлуку о одржавању личних односа са тужиоцем, која је донета правилном применом члана 61. Породичног закона, уз уважавање свих околности случаја.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић